

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความสามารถในการพูดของเด็กก่อนวัยเรียน ผู้วิจัยได้ตั้งจุดมุ่งหมายและ
ดำเนินการวิจัยจนได้ผลสรุปดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการรู้จักคำศัพท์
และการพูดเป็นประโยคของเด็กชายและเด็กหญิง ที่มีอายุ 5-6 ปี รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ความสามารถในการรู้จักคำศัพท์ และการพูดเป็นประโยคของเด็กวัยนี้

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า เด็กชายและเด็กหญิงมีความสามารถในการรู้จักคำศัพท์และ
การพูดเป็นประโยคต่างกัน และความสามารถในการรู้จักคำศัพท์และการพูดเป็นประโยคของเด็ก
ก่อนวัยเรียนมีความสัมพันธ์กัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความสามารถทางด้านการพูด ของเด็กก่อนวัยเรียนเป็นภาพ
ระบายสีขนาด 9 X 12 นิ้ว รวม 5 ภาพ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวและอาหาร สัตว์เลี้ยง
สถานที่สำคัญในชุมชน ศาสนา และการคมนาคม แต่ละภาพแสดงความหมายของคำและการกระทำ
ที่เกิดขึ้นในภาพ พร้อมด้วยคำถามที่ใช้เป็นสื่อในการตอบเป็นคำและประโยค รวมทั้งคำถามกระตุ้น
และการพูดเสริมแรงในระหว่าง หรือหลังการดูภาพแต่ละภาพ เครื่องมือเหล่านี้ได้ผ่านการตรวจแก้ไข
จากผู้ทรงคุณวุฒิ กับได้ผ่านการทดลองใช้แล้ว ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงเท่ากับ 0.81 สำหรับ
วัดความสามารถในการรู้จักคำศัพท์ และ 0.74 สำหรับวัดความสามารถในการพูดเป็นประโยค

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2524 จากโรงเรียนเอกชนและรัฐบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน ละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน เป็นนักเรียนชายและหญิงจำนวนเท่า ๆ กัน อายุระหว่าง 5-6 ปี

วิธีดำเนินการวิจัย

สร้างเครื่องมือเป็นภาพระบายสีขึ้น 5 ภาพ พร้อมทั้งสร้างคำถามที่ใช้เป็นสื่อในการดูภาพ และสร้างเกณฑ์การให้คะแนน นำเครื่องมือนี้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณาพร้อมทั้งให้เด็กที่มีลักษณะเช่นเดียวกับตัวอย่างประชากร 4 คนตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ และนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับเด็กกลุ่มทดลองเครื่องมือ 10 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงของเครื่องมือ และปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง นำเครื่องมือที่ผ่านการปรับปรุงคุณภาพแล้วนี้ไปใช้กับตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรเป็นเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2524 ที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 60 คน จากโรงเรียน 6 โรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร การสุ่มตัวอย่างประชากรใช้การสุ่มอย่างง่าย ส่วนการสุ่มโรงเรียนใช้การสุ่มแบบเจาะจง โดยเลือกเด็กที่ผู้ปกครองมีการศึกษาและอาชีพใกล้เคียงกัน จากโรงเรียนที่มีลักษณะการสอนคล้ายคลึงกัน

ดำเนินการทดสอบโดยให้เด็กดูภาพและตอบคำถามที่ละคน ผู้วิจัยบันทึกข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้ตารางคำศัพท์และเทปบันทึกเสียงประกอบ นำข้อมูลที่ได้อามาหาค่ามัธยฐาน เลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการรู้จักคำศัพท์ และการพูดเป็นประโยคของเด็กชายและเด็กหญิง เปรียบเทียบความสามารถในการรู้จักคำศัพท์และการพูดเป็นประโยคระหว่างเด็กชายและเด็กหญิง โดยการทดสอบค่า t และหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการรู้จักคำศัพท์และการพูดเป็นประโยคของเด็กก่อนวัยเรียน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. ความสามารถในการรู้จักคำศัพท์และการพูด เป็นประโยชน์ของเด็กก่อนวัยเรียนทั้ง เด็กชาย และเด็กหญิง

1.1 ความสามารถในการรู้จักคำศัพท์ของเด็กก่อนวัยเรียน ทั้ง เด็กชายและเด็กหญิง คำศัพท์ที่เด็กชายและเด็กหญิงรู้จักมากที่สุดได้แก่

แม่ ขาว ผัก ปลา ไข่ ซ้อนส้ม ถ้วยน้ำ
เปิด หมู ปลา ควาย บ้าน ต้นไม้ ธง
โรงเรียน ซุปเปอร์แมน พระ บาทร วัด
สุนัข แมว นก รถไฟ เครื่องบิน เรือ
รถยนต์ รถเมล์ ป้ายรถ รถไฟ เครื่องบิน เรือ ต้นไม้

คำศัพท์ที่เด็กชายและเด็กหญิงรู้จักและพูดเพียงคำละ 1 คน ได้แก่

ซอหดอก กวนเซียง ผมเกลละ ผมมา ซอนกลาง
น้ำทะเล ซาละเปา ระเบียง ม้านั่ง หุ่น คลื่น
สรรพลินคำ ซ้าวหมาก ซอยวัด กระจกน้ำ เกียร์

มีข้อมลเลขคดีของคะแนนความสามารถในการรู้จักคำศัพท์ของเด็กชายและเด็กหญิงคือ 66.23 และ 67.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 12.14 และ 13.78 ตามลำดับ จากการเปรียบเทียบความสามารถในการรู้จักคำศัพท์ของเด็กชายและเด็กหญิงพบว่า ความสามารถในด้านนี้ของเด็กชายและเด็กหญิง ไม่แตกต่างกัน

1.2 ความสามารถในการพูดเป็นประโยชน์ของเด็กก่อนวัยเรียน ทั้งเด็กชายและเด็กหญิง

ประโยคที่เด็กส่วนใหญ่พูดได้แก่

กินข้าว	เปิดออกไข่	เด็กเล่นชิงช้า
คนพายเรือ	คนเอาอาหารให้ปลา	เด็กกำลังนั่งชิงช้า
คนตักบาตร	เด็กไปโรงเรียน	เขากินอาหารกัน
คนเอาข้าวมาให้พระ		เด็กกำลังจะขึ้นรถเมล์

ประโยคที่มีเด็กเพียง 1 คนพูดได้แก่

นั่งเฉย ๆ	หวานข้าว
ปอนข้าวต้มกับตัวให้พอกิน	ห่อขนมมาให้พระ
ลูกเปิดออกใจ	เด็กเล่นไม้โยก
หมาแลบลิ้น	ผู้โดยสารนั่งรถไฟ
ผู้ชายผมชี้ขึ้นมา	เด็กผู้หญิงจับข้อมือขานมาให้ลูกแม่อู
พอสั่งชูกอนจะ ไปนอน	เด็กอีกคนซื้อจัม
ควายสองตัวตัวหนึ่งยืนตัวหนึ่งนั่ง เพราะเหนื่อย	
เปิดตัวหนึ่งมันไม่ออกใจตัวหนึ่งออกใจ	
แม่โก่กูก ๆ ลูกโก่อยู่ไกล ๆ	อาจารย์เขาก็ไม่ดู
หน้าต่างมีหลายสี	เด็กผู้หญิงผมจุกกำลังเดิน
คนกำลัง ลอยกระทงแปดคน	คนกำลัง เล่นไล่จับบอกว่า "ตาฉัน"
คนบอกว่า "จะเลิกแล้ว"	คนนั่งอยู่บนหลังคาร์ดไฟ
รถไฟพ่นกลิ่นเหม็น	

มัชฌิม เลขคดีของคะแนนความสามารถในการพูดเป็นประโยคของเด็กชายและเด็กหญิงคือ 42.03 และ 37.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 17.30 และ 15.15 ตามลำดับ และจากการเปรียบเทียบความสามารถในการพูดเป็นประโยคของเด็กชายและเด็กหญิงพบว่าความสามารถในด้านนี้ของเด็กชายและเด็กหญิงไม่แตกต่างกัน

2. ความสามารถในการรู้จักคำศัพท์ กับการพูดเป็นประโยคของเด็กก่อนวัยเรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.39 ซึ่งหมายความว่า เด็กที่รู้จักคำศัพท์มากมีแนวโน้มที่จะพูดเป็นประโยคได้มากกว่า ส่วนเด็กที่รู้จักคำศัพท์น้อยก็มีแนวโน้มที่จะพูดเป็นประโยคได้น้อยเช่นกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า เด็กก่อนวัยเรียนมีความสามารถในการรู้จักคำศัพท์อย่างกว้างขวาง ทั้งคำที่เห็นในภาพและคำที่อยู่เบื้องหลังภาพ ทั้งคำที่เป็นรูปธรรมและคำที่เป็นนามธรรม ซึ่งเด็กส่วนใหญ่จะพูดคำที่เป็นรูปธรรมก่อนคำที่เป็นนามธรรม เช่น พูดคำว่า "นมและน้ำ" ก่อนคำว่า "ของเหลว" พูดคำว่า "ส้มหรือแอปเปิ้ล" ก่อนคำว่า "ผลไม้" แต่มีเด็กบางคนพูดคำว่า "ครอบครัว" แทนคำว่า "พ่อแม่ลูก" และพูดคำว่า "อาหาร" แทนคำว่า "ข้าว ไข่ดาว แองเจิ้ล" นอกจากนี้เด็กส่วนใหญ่ยังรู้จักใช้คำลักษณะนามได้ถูกต้อง เช่น พูดว่า "รถไฟสองขบวน รถยนต์สองคัน ยกเว้นลักษณะนามของพระสงฆ์" ซึ่งเด็กบางคนพูดว่า "พระสองคน" เกี่ยวกับคำที่บอกจำนวนขนาด ตำแหน่งหน้าหลัง และสี ปรากฏว่าเด็กสามารถพูดได้ถูกต้อง โดยเฉพาะเรื่องสี สามารถบอกได้ละเอียดว่าเป็น สีเขียวอ่อน สีเขียวแก่ เป็นต้น ซึ่งตรงกับลำดับขั้นพัฒนาการทางการพูดของเด็กในระยะติดจากข้อเขียนของ กิติยวดี บุญเชื้อ วัตสัน และ ฟรานซิส ที่ว่าวงศัพท์ของเด็กในวัยนี้จะขยายมากขึ้น มีผลให้เด็กสามารถพูดโต้ตอบเข้าใจได้และสามารถใช้คำคุณศัพท์ที่บอกลักษณะได้ มีคำบางคำที่เด็กบางคนยังเรียกสับสนอยู่ เช่น "ห่าน" เรียกว่า "เป็ด" "ควาย" เรียกว่า "วัว" แสดงว่าเด็กในวัยนี้บางคนยังไม่สามารถแยกแยะลักษณะความแตกต่างของสิ่งของสองสิ่ง ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ เพราะการเปรียบเทียบของบางสิ่งนั้น เด็กจะต้องใช้ สี รูปร่าง หรือขนาดเป็นเกณฑ์ ซึ่งแสดงว่าเด็กยังคงอยู่ในขั้น (Intuitive Stage) ของ เพียเจต์

เด็กส่วนใหญ่ไม่สามารถพูดคำว่า "ตลาด" และ "โรงภาพยนตร์" ได้ ซึ่งอาจเป็นเพราะเด็กไม่ค่อยมีโอกาสไปตลาดหรือไปชมภาพยนตร์ที่โรงภาพยนตร์ เพราะเด็กเล็ก ๆ ส่วนมากมักจะชมรายการโทรทัศน์ที่บ้าน

ก่อนที่ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลได้มีความคิดว่า ถ้าไม่คุ้นเคยกับเด็ก ๆ จะทำให้บางคนพูดคุยกับผู้วิจัยน้อยกว่าพูดคุยกับผู้ใกล้ชิดคนอื่น ๆ แต่ขณะที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้เด็กดูภาพทั้ง 5 ภาพนั้น เด็กจะสนใจดูภาพมาก และสนทนากับผู้วิจัยอย่างดี เด็กส่วนใหญ่สามารถบอกคำศัพท์และการกระทำของสิ่งที่เห็นในภาพทั้ง 5 ภาพโดยไม่เบื่อหน่าย ตลอดเวลาประมาณ 20 นาที แสดงว่าการใช้ภาพที่มีสีสันสวยงาม เป็นสื่อพูดคุยกับเด็กช่วยให้เด็กสนใจ กล่าวพูดกล้าแสดงออกและคุ้นเคยกับผู้นำภาพไปให้ดูได้อย่างรวดเร็ว

2. ความสามารถในการพูดเป็นประโยคของเด็กก่อนวัยเรียนนั้น เด็กส่วนมากใช้ประโยคที่ประกอบด้วยคำตั้งแต่ 4 คำขึ้นไป โดยมีประธาน กริยา และกรรม ถูกต้อง ซึ่งเป็นไปตามผลการศึกษาของ คลาร์ก ที่ว่าประโยคของเด็กในวัยนี้จะประกอบด้วยคำ 3-4 คำ

ในการพูดเป็นประโยค เด็กมักจะพูดตามประสบการณ์ที่มีอยู่ เช่นในภาพสัตว์เลี้ยง เด็กบางคนพูดว่า "ปลากินลูกน้ำ" หรือ "เด็กเอาข้าวโพคใหญ่" ทำให้ครูได้ทราบความเข้าใจของเด็กว่าถูกต้องหรือไม่ แต่ก็มีบางคนยังพูดประโยคค่อนข้างสับสน เช่นพูดว่า "พระใส่บาตร" แทน "ใส่บาตรพระ" พูดว่า "ต้นไม้หน้า" แทน "หน้าต้นไม้" แสดงว่าเด็กยังเรียงประโยคไม่ถูกต้อง เด็กบางคนยังมีลักษณะยึดตนเองและผู้ใกล้ชิดเป็นศูนย์กลาง โดยจะพูดเรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ใกล้ชิด เช่นในภาพโรงเรียนซึ่งเป็นภาพประกอบสถานที่สำคัญในชุมชน เด็กจะพูดว่า "เอ้กกำลังเล่นไม้กระดกกับจู้บจู้บ" (เอ้เป็นชื่อเด็กคนหนึ่งในกลุ่มตัวอย่าง และจู้บจู้บเป็นชื่อเพื่อนในห้องเรียน)

3. งานวิจัยนี้พบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศ เกี่ยวกับความสามารถในการรู้จักคำศัพท์และการพูดเป็นประโยคของเด็กก่อนวัยเรียน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุผลที่ความสามารถในการรู้จักคำศัพท์และการพูดประโยคของเด็กชายและเด็กหญิงก่อนวัยเรียนไม่มีความแตกต่างกันนี้ ผู้วิจัยคิดว่าอาจเป็นเพราะในปัจจุบันนี้ครอบครัวหลายครอบครัวต่างตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก จึงพยายามที่จะส่งเสริมให้เด็กได้มีพัฒนาการพูดด้าน นอกจากนั้นสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น รายการโทรทัศน์ วิหุ ของเล่น ตลอดจนหนังสือต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่มากมาย ถือได้ว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการฝึกพูดของเด็ก ยิ่งกว่านั้นในสังคมไทยความใกล้ชิดระหว่างแม่และลูก ๆ ไม่ว่าจะ เป็นเพศใด มักจะไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในระยะแรกเกิดจนกระทั่งถึงระดับชั้นประถม ดังนั้นหากจะเปรียบเทียบความแตกต่างทางภาษาด้านการพูดของเด็ก โดยพยายามจัดกลุ่มให้มีลักษณะใกล้เคียงกันทั้งทางระดับสติปัญญา สภาพพื้นฐานทางครอบครัว และให้สถานการณ์ที่ไม่อำนวยประโยชน์ต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยเฉพาะแล้ว ผลที่ได้จึงน่าจะ ไม่แตกต่างกัน

ในการเปรียบเทียบเด็กชายและเด็กหญิง เกี่ยวกับความสามารถด้านภาษานี้ ผลการศึกษาทั้งของต่างประเทศและของไทย จะออกมาเป็นทั้งต่างกันและไม่ต่างกัน ดังนั้นถึงแม้ว่าผลการวิจัย

เรื่องนี้ไม่สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของ แมคคาร์ธี¹ (McCarthy) ที่ว่า เมื่อไรก็ตามถ้าได้มีการจัดกลุ่มเด็กชายและเด็กหญิง ให้มีระดับสติปัญญาและพื้นฐานทางเศรษฐกิจของครอบครัวใกล้เคียงกัน ตลอดจนการจัดสถานการณ์ที่จะไม่ให้ประโยชน์ต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยเฉพาะแล้ว เด็กหญิงจะมีพัฒนาการทางภาษาในเกือบทุกด้าน เหนือกว่าเด็กชายเล็กน้อย ผู้ที่มีความคิดเห็นว่าความสามารถด้านภาษาของเด็กชายและเด็กหญิงต่างกันคือ เดวิส และ ยัง ซึ่งคิดว่า ตั้งแต่ระยะก่อนวัยเรียนจนถึง 9 ปีครึ่ง เด็กหญิงเหนือกว่าเด็กชายในการออกเสียง การใช้คำ ความยาวและความซับซ้อน ตลอดจนความถูกต้องของรูปประโยค นอกจากนี้ผลงานวิจัยของ จินตนา เนียมเปีย เวลส์แมน รวมทั้งเจอร์ซิลด์ และ ริทซ์แมน ได้สนับสนุนคำกล่าวของ เดวิส และ ยัง กล่าวคือ จินตนา เนียมเปียพบว่า เด็กหญิงมีพัฒนาการทางภาษาด้านจำนวนคำและความซับซ้อนของประโยคดีกว่าเด็กชาย เวลส์แมนพบว่า เด็กหญิงออกเสียงพยัญชนะได้ดีกว่าเด็กชาย เจอร์ซิลด์ และ ริทซ์แมน พบว่า เด็กหญิงมีความสามารถเหนือกว่าเด็กชายในด้านจำนวนคำที่ใช้พูด ส่วนผู้ที่มีความเห็นว่า ความสามารถด้านภาษาของเด็กชายและเด็กหญิง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้คือ คาร์ดี อุทัยรัตนกิจ ที่พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความเข้าใจคำไม่แตกต่างกัน โจนส์ อีตรากูร ๗ อูธูยา พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงในระดับชั้นอนุบาลมีความสามารถในการรับรู้คำกริยาไม่แตกต่างกัน การค้นคว้าของ สมิธ² ในเรื่องความเข้าใจคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตั้งแต่เกรด 1 ถึงเกรด 3 จำนวน 267 คน พบว่า คะแนนความเข้าใจคำระหว่างเด็กชายและเด็กหญิง ไม่แตกต่างกัน

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความสามารถทางด้านความรู้จักคำศัพท์และคะแนนความสามารถทางด้านการพูดเป็นประโยคเท่ากับ 0.39 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อทดสอบสมมติฐานแล้วพบว่า ความสัมพันธ์นี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้

¹ Dorothea McCarthy, "Language Development in Children," p. 551.

² Mildred C. Templin, Certain Language Skills in Children, p. 108.

งานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลเลียมส์ ที่พบว่า การออกเสียงการใช้คำอย่างถูกต้อง ความยาว ความสมบูรณ์ และความซับซ้อนของประโยคที่เด็กพูด ล้วนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แต่ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเหล่านี้กับจำนวนคำศัพท์ที่เด็กรู้จัก พบว่ามีเพียงเล็กน้อย โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความยาวของประโยคกับคำศัพท์มีค่าเท่ากับ 0.32 และ 0.39 ในเด็กอายุ 6 ปี และ 0.16 และ 0.19 ในเด็กอายุ 7 ปี ซินเคอร์แมน พบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความยาวของประโยค และจำนวนคำศัพท์ในเด็กอายุ 6-7 ปี มีค่าเท่ากับ 0.17

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการพูดเป็นประโยคนั้น ผู้พูดต้องนำคำต่าง ๆ มาเรียงเข้าด้วยกัน ดังนั้น เด็กที่รู้จักคำศัพท์มากกว่า น่าจะสามารถนำคำศัพท์นั้นมาพูดได้มาก โดยเด็กจะคิดหาเรื่องราวพูดได้มากครั้งที่ แมตคาล์ฟกล่าวว่า เมื่อคนเราต้องการพูดภาษา เราจะต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ รู้ว่าจะพูดอะไร นั่นคือรู้ว่าจะใช้คำและวลีอะไรในขณะนั้นหรือสถานการณ์นั้น และสามารถพูดคำและประโยคนั้นออกมาได้ ดังนั้นการรู้จักคำศัพท์จึงน่าจะสัมพันธ์กับความสามารถในการพูดเป็นประโยคของเด็ก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปกครอง ครู และผู้ใกล้ชิดคนอื่น ๆ

1. การชักชวนให้เด็กพูดคุยหรือทำความเข้าใจกับเด็กให้ไวรวดเร็วนั้น ควรพิจารณาที่มีสีสันสวยงามเป็นสื่อด้วย เพราะเด็กจะสนใจภาพมากกว่าตัวบุคคลที่ไปชวนพูดคุย จะทำให้เด็กกล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างดี และจะคุ้นเคยกับผู้นำภาพไปให้ดูอย่างรวดเร็ว
2. ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้มีปะทะสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ทั้งที่อยู่ในวัยเดียวกันและต่างวัย บุคคลที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย รวมทั้งบุคคลที่มีสถานภาพสูงกว่าและต่ำกว่าในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เด็กรู้จักปรับปรุงภาษาของตน เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรให้ความสนใจต่อคำถามหรือคำพูดของเด็ก ในขณะที่เดียวกันควรจะได้ช่วยแก้ไขปรับปรุงคำพูดของเด็กให้ถูกต้อง ทั้งการออกเสียง การให้ความหมายต่อคำต่าง ๆ รวมทั้งลักษณะประโยคที่เด็กใช้ การฝึกหัดจะช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถใช้ภาษาพูดได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ดังนั้นเด็กจึงควรได้มีโอกาสเป็นผู้พูดเท่า ๆ กับเป็นผู้ฟัง

4. ควรเป็นตัวอย่างที่ดีในการพูดให้แก่เด็ก เพราะเด็กมักจะเลียนแบบคำพูดและวิธีการพูดจากผู้ใหญ่

5. ควรจัดประสบการณ์ตรงให้เด็กเกี่ยวกับสัตว์ ต้นไม้ สถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งยานพาหนะต่าง ๆ ด้วย หรือจัดประสบการณ์ทางอ้อมด้วยรูปภาพ หนังสือ โพรเจกต์ และของเล่นต่าง ๆ ที่เป็นสื่อให้เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์และคำพูดอื่น ๆ ด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยอื่น ๆ

1. เด็กในวัยนี้ส่วนใหญ่รู้จักคำศัพท์มากมาย และสามารถพูดได้คล่องแคล่วชัดเจน ดังนั้นจึงน่าจะได้ใช้วิธีการเช่นนี้ศึกษาความสามารถทางภาษา ในด้านการพูดของเด็กวัย 2-4 ขวบ

2. การศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการพูดของเด็กก่อนวัยเรียน น่าจะได้อุปกรณ์หลาย ๆ อย่างให้เด็กเล่าเรื่องเอง เพื่อศึกษาจำนวนประโยคและความยาวของประโยคที่เด็กพูด

3. น่าจะได้มีการศึกษาภาษาพูดในส่วนที่เกี่ยวกับความติดทาง คำนวณเหตุผลและการศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กก่อนวัยเรียนในส่วนภูมิภาคด้วย

4. เนื่องจากเด็กในวัยนี้รู้จักคำศัพท์และเข้าใจถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันมากมาย ดังนั้นภาพที่ให้เด็กดูและพูด จึงน่าจะได้อุปกรณ์เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ไปจากที่เด็กได้พบเห็นในชีวิตประจำวัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย